

Jernbolaget.

Det råder ingen tvekan om att Eskilstuna är en utpräglad industristad. Oändligt många produkter har tillverkats här. Ett exempel är den här hushållsvågen som kommer från Jernbolaget. Det är en s.k. balansvåg som är 32 cm hög och klarar en vikt upp till 10 kg.

Jernbolaget har sitt ursprung i den fabriksrörelse Christoffer Zetterberg startade i början av 1800-talet. Vid Zetterbergs död 1852 övertog Johan Svengren hela affärsrörelsen och ombildade företaget till ett bolag 1868. Namnet blev Eskilstuna Jernmanufaktur AB.

Genom åren har Jernbolaget tillverkat en mängd olika saker. Några exempel är bestick, saxar, gångjärn, klockställ, hänglås, cigarrkoppar, fällknivar, skridskor, snickeriverktyg och hushållsvågar.

En typ av våg som var vanlig i äldre tiders lanthandel var den s.k. balansvågen, två skålar som hänger ner från en arm. Den konkurrerades så småningom ut av pendelvågen som kunde mäta mer exakt. Fjädevågen introducerades kring år 1900. Den består av en spiralfjäder som trycks ihop av tyngden i skålen. En billig våg men inte lika pålitlig som pendelvågen.

Vårt viktsystem har skiftat genom århundradena. Fram till 1855 mätte man i kvintin, lod, skålpund, lispund och skeppspund. Därefter tog måttenheterna korn, ort, skålpund och centner över under en kort period. Redan 1889 ändrades systemet igen och det var då Sverige införde kilo och hekto.

Källor: Eskilstuna Jernmanufaktur Aktiebolag 1868-1943
Eskilstuna historia 1800-talet och 1900-talet, B-E Ohlsson,
C Ericsson, U Magnusson.